

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Quæ Meditationes Complectitur circa omnia Christi Domini Acta, ab eius
Baptismo ad finem vsque Prædictionis, Doctrinam, Miracula, Parabolas

Puente, Luis de la

Coloniae, 1612

32. De languente ad Probaticam piscinam à Christo sanato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54633)

post expurgationem admittit ad gloriam, in qua cum ipso regnent in secula. Amen.

MEDITATIO XXXII.
DE LANGVIDO A CHRIS-
TO Domino ad probaticam pis-
cinam sanato.

PUNCTVM I.

ERAT Ierosolymis probatica *Ioan. 5. 2.*
piscina (in qua ouium & ag. &c.
norum carnes ad sacrifi-
cium leuabantur) quinque
porticus habens. In his iace-
bat multitudo magna languē-
tium, cæcorum, claudorum, aridorum, expe-
ctantium aquæ motum. Angelus autem Domini
descendebat secundum tempus in piscinam: &
mouebatur aqua, & qui prior descendisset in
piscinam, post motionem aquæ sanus fiebat à
quacunque detinebatur infirmitate.

CONSIDERA, Piscinam illam anima-
lium illorum, quæ Deo sacrificabantur, san-
guine tinctam, figuram fuisse Sacramento-
rum, & eorum lauacrorum, quæ Chri-
stus Dominus instituturus erat sanguine
eius sacrificij; quod de seipso in Cruce erat
oblaturus. Hæc sunt Sacramenta baptismi,
aquæ, & Pœnitentiæ, quæ baptismus est

ignis & lachrymarum: cuius excellentiæ & præcipuæ proprietates in hoc miraculo adinbrabantur. In quo tria erant notanda, sed intra certos limites. *Primum*, quod omnes corporis morbos curaret: non tamen dicitur, quod mortuos suscitaret. *Secunda*, quod Angelus de cœlo descendebat, ut aquam moueret: nam aqua illa ex se talem vim minimè habebat: sed non tamen descendebat Angelus, cum infirmi perebant, aut volebant; nec eius descensus ab alicuius hominis voluntate pendeat, sed à solo ipso Deo, qui interdum illum mittebat. *Tertia*, quod non nisi vnum infirmum ex vna motione sanaret, non multos: & ille vnus is erat, qui primus post aquæ motum in piscinam descendisset. idque in premium suæ diligentia.

TRES aliæ excellentiæ sunt etiam in Sacramento nostris, sed multò eminentiores, & absque limitationibus illis. Præmittitur autem, Sacramentum Baptismi semel tantum à singulis recipi posse.

I.
Baptismi
& Pœnitentiæ
excellentiæ.

PRIMA excellentia horum Sacramentorum est, quod virtutem habeant ad vniuersas peccatorum maculas eluendas, & animæ morbos curandos: & quod multò amplius est, ad ea ex morte culpæ ad gratiæ vitam resuscitandam: quod veteris legis Sacramenta facere non poterant. Hoc spiritu oportet me ad Pœnitentiæ Sacramentum accedere, quæ si ob culpas meas sim mortuus,

vita

vita mihi dabitur; si languero ob vitia, & mores deprauatos, eodem sanitas mihi restituetur; si cæcus ob errores & ignorantias, eo mihi oculi aperientur, & lux ad videndum, quæ oportet, communicabitur; si in Dei obsequio claudicem, pedes mihi ad rectè progrediendum dabuntur; si aridus ac debilis, feruor, deuotio, & vires ad laborandum concedentur. O sit ille benedictus, qui tale instituit lauacrum, tanta virtute pollens, vili aded acceptâ creaturâ, quæ ipsius omnipotentia esset instrumentum, quo à tanta me miseria liberaret.

SECUNDA excellentia est, quòd magni I I. consilij Angelus Christus Dominus noster, paratus sit, quod in se est, venire ad nos his sacramentis sanctificandos, semper, omni die, & hora: idque Ministrorum suorum voluntati, & infirmorum desiderio totum ita commisit, vt assistente continuè magno hoc Deo & Domino, salutem accipiant, vitam, & feruorem spiritus, quicumque hæc accipiant sacramenta. Ex quo intelligam quantâ reuerentiâ fiduciaque oporteat me hæc sacramenta percipere; aspicientem Sacerdotem & Confessarium, non vt hominem tantum; sed vt Dei ipsius visibilem Angelum, ad me sanandum ab eo missum: ipsum verò Deum inuisibilem virtute sua illic assistentem, vt salutem meam operetur: in quo propterea præcipuas spes meas debeã collocare. Gratias tibi, Saluator benignissime,

quod in ministrorum tuorum manibus remedium posueris, curandis meorum peccatorum vulneribus, ita semper salutis meae negotio attentus, atque si tibi nihil aliud agendum incumberet. Utinam & ego diuini obsequij tui negotio ita insisterem, ut ad nihil, quod te offenderet, vnquam diuertērem.

III.

TERTIA excellentia est, quo eadem Sacramenta virtutem habeant ad sanandum vniuersos; licet re ipsa non omnes sanent, ob accedentium teporem, aliamve dispositionem prauam: & praecipue eos sanitati reddunt, qui primi sunt, hoc est qui exactiori diligentia, maiori feruore, meliori dispositione circa dolorem, & examen peccatorum, quam alij accedunt. omnes vero contendere par est, ut in his primi simus, tanquam nostrae salutis solliciti, & ut copiosiores ex his sacramentis fructus percipiamus. Sed adeo excellit bonitas Dei, ut etiam sanet imperfectos & tepidos, qui tam exactam dispositionem non habent; supplet virtutem Sacramenti, quod perfecto nostro dolori deest. Ego tamen, Domine, gratia tua adiutus, desidero primus esse in omnibus, quae ad tuum spectant obsequium, & salutem animae meae; omnem pigritiam excutiendo, & contendendo alijs praere pro gloria tua.

PUNCTVM II.

a Ioan. 5. 5.

ERAT a ibi quidam homo triginta octo annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidisset Iesus iacentem, & cognouisset,

quia

quia iam multum tempus haberet, dicit ei: *Vis sanus fieri? respondit ei languidus: Domine hominem non habeo, ut, cum turbata fuerit aqua mittat me in piscinam, dum venio enim ego, alius ante me descendit.*

PERPENDENDA hic primùm est magna I. Christi Domini misericordia, qui atria illa siue porticus ingressus solus & ignotus, cum nullus quicquam ab eo peteret, oculos suos coniecit in languidum, omnium maximè indigentem, & simul ab omnibus desertum, ut sanitati illam restitueret, quo enim miseria est maior, eò prouocat magis misericordiam ad illi subueniendum.

DEINDE causam expendam, cur Christus II. Dominus languidum hunc interrogauerit: *vis sanus fieri?* siquidem satis certum & exploratum erat, illum cupere sanitatem. Sed hoc fecit Christus ad significandum, in negotio spiritualis nostræ salutis duas voluntates esse necessarias, Dei, & nostram; illa Dei & certa; siquidem ad sanitatem suscipiendam nos inuitat; ideoque ex ea parte defectus non erit; sed nostra voluntas debet esse vera & efficax, & non quasi pro forma, ideoque Christus non dixit: *velles esse sanus?* sed *vis esse sanus?* ita ut hoc *Volo* debeat esse absolutum, & ita efficax, ut omnes inordinatas ad peccandum affectiones & proximas occasiones omninò remoueat; & ex parte sua adhibeat quidquid est necessarium ad spirituales suam salutem consequendam,

sicut languidus hic facere consueuerat, qui reptando ut poterat contendebat ire in piscinam. Et hæc prima est necessaria dispositio, ut quis ad lauacrum hoc pœnitentiæ accedat.

III. TERTIO languidi responsum est considerandum, quo suam voluntatem confessus est, & simul tamen impossibilitatem adiecit, dicens: *hominem non habeo*, qui me iuuuet ac deducat; nec vires, ut per me in piscinam possim intrare. In quo monemur, debere nos agnoscere & demissè confiteri imbecillitatem & necessitatem nostram ita, ut nec solus ego tantas vires habeam, ut sanare me possim; nec purus alius homo aut creatura aliqua sit, quæ me per seipsam iuuare possit; sed à solo Iesu Christo subsidium mihi esse venturum: ideoque ad ipsum mihi esse confugiendum, & firma fiducia dicendum: Redemptor mi, ecce mancus sum, & debilis, ac viribus destitutus ad salutem quærendam; & sine auxilio creaturarum ad illam procurandam: iam non possum dicere, me non habere hominem, siquidem te habeo, qui & verè homo es, & plus quam homo, & iuuare me potes: adiuua ergo me Domine, siquidem non in puro homine spem meam colloco, sed in te, qui verus es Deus & homo, cuius est salus & benedictio in secula.

IV. Ex dictis constat, duplicem dispositionem ad hoc Sacramentum esse necessariam:

volun-

voluntatem scilicet & desiderium sanitatem obtinendi, & humilem meæ impossibilitatis confessionem; quibus addenda est tertia exemplo huius languidi, qui in suo responso magnam ostendit patientiam, cum nec sit quæstus, nec murmuraverit de ijs, qui eum non iuuabant: sed fortem vicis ~~suæ~~ cum longanimitate expectabat: sic inquam longam patientiam & constantiam habere me decet in procuranda perfecta mea salute, & perturbationum mearum victoriâ, absque quærelis aut murmurationibus; non grauitè ferendo dilationes & moras, quas Deus in ferendo mihi subsidio trahit, nec dando impatientiæ locum, propterea quod pugna sit diuturnior, aut morbus; sed clamando tamen, & simul perseuerando: nam vt apud Iob dicit *b cum te con-* b Iob. 21.27.
sumptum putaueris, orieris vt Lucifer: & quando minus ego cogitauero, adueniet Christus, reddetque mihi sicut huic languido, sanitatem.

PUNCTVM III.

DIXIT ei languenti IESVS: *Surge, tolle grabatum tuum, & ambula. Et statim sanus factus est homo ille, & sustulit grabatum suum, & ambulabat.*

CONSIDERANDA hic primū est omnipotētia & infinita Saluatoris in hoc miraculo misericordia, nā vtens suę bonitatis & potestatis plenitudine, nō exegit ab hoc languido fidē, nec

petijt vt crederet sicut ab alijs exigebat; nec manu illum tetigit, nec piscinæ aquâ lauit, vt potuisset; sed vnico solo verbo integram & perfectam illi reddidit sanitatem. Gaudes Saluator mundi, te esse aded potentem ac misericordem. Satis apparet te plus esse quam hominem, qui possis quæ nullus homo aut Angelus posset. Ach: be erga me tuam omnipotentiam & misericordiam perfectam, impertiens sanitatem, qua tibi seruire valeam.

II.

EXPENDENDA deinde est causa, cur ei dixerit, *tolle grabatum tuum & ambula*, non ad literam solum vt appareret corporis sanitatem, quam Deus impertit, esse perfectâ & solidam; sed vt idem etiam de spiritali intelligatur. Nam infirmus, qui animam suam paralyticam & impeditam, ac in grabato miseri corporis iacentem habebat, tractam & raptatam à suis cupiditatibus & inordinatis carnis suæ appetitionibus virtute Christi ita sana resurgit, vt ipsamet corpus suum quocunque velit ducat ac gubernet, suamque voluntatem ita dirigit vt non trahatur à passione iræ, timoris, tristitiæ aut gaudij; sed ipsa potius has passiones gubernet, eisdemque iuxta rationis dictamen vratur. Et hoc signum est eam fuisse perfectè sanatam. O bone Iesu dic animæ meæ: tolle grabatum tuum & ambula, vt simul cum corpore meo per sanctæ tuæ legis viam ambulet; libera quæso eam à nimijs cupiditatibus, vt

præ-

præcep- o um tuorum onus ita illi fiat leue, vt
facilius tollere illud possit.

DENIQUE consideranda est etiam exactis-
sima huius hominis obedientia, qui, cum hoc
factum esset die Sabbati, quo Iudæi non exi-
stimant licere onera portare, ipse tamen sta-
tim atque à Christo audiuit: *tolle grabatum
tuum & ambula*, iudicium suum subiiciens,
magna promptitudine, velocitate, & lætitia
grabatum suum suscipiens super se, cepit am-
bulare, dicentibus verò illi, qui ei occurre-
bant: *a Sabbatum est, non licet tibi tollere gra-
batum tuum. Respondit: qui me sanum fecit, ille
mibi dixit, tolle grabatum tuum, & ambula.* At-
qui si dixisset, qui adeo est Sanctus ac potens,
vt me sanare potuerit, ipse hoc mihi manda-
uit: certumque est id esse licitum, si quidem
ipse mandauit. hoc aut mihi satis est: Et hoc
dicebat non sciens, quis esset CHRISTVS:
qui tamen vult subditos suis superioribus, &
pœnitentes suis confessariis simili obedien-
tia prompta, ad nutum, hilari, & resignata o-
bedire; (vbi peccatum non apparet mani-
festè) & quicquid Deus, & Confessarius, qui
ipsum sanitati reddidit, iusserit, re ipsa præsta-
re. O Deus meus, vera animæ meæ salus, iube
quidquid volueris, quamuis difficile, ignomi-
niosum & graue sit; & quamuis omnino adi-
natum esse videatur; omnibus enim prompta
voluntate me subdam, & si quis obedientiam
meam voluerit impedire, respondebo ei:
DEVS qui me sanum fecit, hoc vt facerem

III.

a Ioan. 5.10.

præcepit: mihi autem hoc satis est, vt id ex-
quar.

PUNCTVM IV.

a loann. 5. 13.

RESTITVTO homine sanitati a IESVS de-
clinavit à turba constituta in loco, & po-
stea veniens ad templum inuenit ibi ho-
minem, dixitq; illi: ecce sanus factus es, iam noli
peccare ne deterius tibi aliquid contingat.

I.

PERPENDENDVM hic primùm est humili-
tatis exemplum, quod Christus Dominus hic
dedit, seipsum abscondēs & hominum laudes
declinans; item sollicitudo, qua ad templum
accessit, non solùm, vt gratias Deo Patri ob il-
lud miraculū referret, sed etiã vt illud magis
perficeret monitis illis, quæ huic homini de-
dit in templo, ad quod sciebat ipsum iturum.

II.

DEINDE perpendam bonum illum grati-
tudinis affectū, quem homo ille infirmus ha-
buit qui statim atq; se restitutum sanitati vi-
dit, primùm omnium in templum se contulit,
vt pro accepto beneficio gratias Deo ageret.
vnde exemplum accipiam, mox à confessione
Deo gratias agere, ob acceptū in eo sacramen-
to beneficium. meipsum in templo aut in ali-
quo alio loco ad id apto recolligens, & hoc
beneficium expendens, ac pro eo gratias a-
gens: vt suo loco fuit dictum.

Part. 1. Me-
ditat. 32.

III.

DENIQUE verba illa perpendam quæ vlti-
mo Christus eidem homini dixit, *noli amplius
peccare, ne tibi deterius aliquid contingat.* In
quibus verbis tria magni momenti documēta

conti-

continentur. *Primum*, quod morbi interdum accidant in pœnam nostrorum peccatorum: idq; debeo de meis iudicare. Alij enim tanquã iusti patientur ob Dei gloriam, aut exercitiũ virtutum: at ego miser peccator ob culpas meas patior, & vt ait Propheta *a iram Domini portabo, quoniam peccaui ei.* *Secundum* est vt nolim amplius peccare. Non dixit autem ne amplius pecces, quia hominum est peccare & in leuiore præcipuè culpas labi, sed *noli* inquit amplius peccare, hoc est statuas firmiter, firmamq; ac resolutam concipe voluntatem, cũ diuina gratia, non amplius peccandi. Quod propositum debet in confessione renouari cum vero emendationis desiderio. *Tertium* est residuum fore peius ipso priori casu ob ingratitude, quæ ostenditur versus eum, qui primum casum remisit: & quia signum est, parui æstimari acceptam salutem, quam tam facillè iterum amisit; ac porro pœna quoque durior erit, quàm prima: siquidem culpa est maior. O Magister verax *b cuius perfecta sunt opera,* & certa ac utilis fraudum detectio, adiuui monita tua, adiuua, quæso, vt eadem custodiam in corde meo, meamque vitam illis accomodem. Libera me à reciduo, firmamque concede voluntatem, te amplius non offendendi: conserua etiam in me quod hastenus dedisti, vt vitam ducam in puritate & sanctitate.

Amen.

PUNCTVM V.

a Ioan. 5.15.

ABIIT a ille homo, & magno feruore nunciavit Iudæis, quia IESVS esset, qui fecit eum sanum. hoc exemplo nos docens

zelum & feruorem verè poenitentium, qui singulare sanitatis beneficium à Deo perceperunt: qui cupiunt Deum omnibus innotescere, ac venerationi esse: ideoque palàm manifestant beneficium, quod ab eo receperunt,

b Marc. 5.19

iuxta id quod Christus Dominus homini illi dixit, à quo legionem dæmonum eiecerat, b vade, inquit, in domum tuam ad tuos, & annuncia illis quanta tibi Dominus fecerit. Et ita cum

c Psal. 50.14

Dauide dicere possum: crede mihi Domine letitiam salutaris tui: & spiritu principali confirma me: Si enim id feceris, docebo iniquos vias tuas: & impij ad te conuertentur.

DENIQUE perpendenda est eiusdem sanati hominis prudentia, qui non dixit Iudæis: IESVS est, qui mihi dixit: tolle grabatum tuum; sed dixit Iesum esse, qui eum fecisset sanum, ne Iudæis occasionē daret calumniandi Christum, contra quem iam cœperant murmurare, quòd curaret in sabbato. Ex quo discam, cautè agere, & in loquendo circumspèctum esse, vt ea narrem, quæ bona esse cognoui, non

admiscendo aliquid, quod peruersi, ad malitiam suam fouendam, arripere

possint.